

ראשי-עוריה זריז ואזרח
מכתב לפקידים

משראתה האם את בנה החבוש על הארץ, החלה לחבוט בנפתלי בכל כוחה. הרגת את הבן שלי" צעקה לעומתו.

בנימין ניסה להפריד בין השניים, ביקש מהם להכות בשקט עד בוא המשטרה, אולם באותו רגע זינק לעומתו אחיו של הפצוע, נמרוד, הכה אותו וקרע את חולצתו. לולא הגיעה המשטרה למקום, היה אף בנימין זוכה, ללא ספק, למחלומות נוספות.

אך אם המשפחה חמומת המוח אידבה את כושר השיפוט שלה, הרי שהמשטרה לא הטיבה לעשות מהם. היא עצרה גם את בנימין, האשימה אותו בקטשה במקום ציבורי. **דבר שאין לעודד.** השבוע הובאו הנאשמים בפני שופטת השלום התל-אביבית הדסה בן-עיתו. באיכות התביעה, סמל אוטו גיפס, המשיך לעמוד על כך כי בנימין לויין אמנם השתתף בקטשה ועל כן על השופטת להרשיעו בדין.

אולם לאחר שמיעת העדויות, ציינה השופטת בפסק-דינה:

"באשר לנאשם בנימין לויין, נראה לי שהרשעתו של אדם כזה רק תמונע אורחים מלהתערב בקטשה, אפילו כדי למנוע נזק לרכוש או לגוף. וזה ודאי שאין לעודד". השופטת זיכתה את בנימין, הרשיעה את כל השאר, באמירה צודקת, שלא הופיעה בפרוטוקול, העירה השופטת לבנימין בחיך: "פעם שני, אם אשתך אומרת לך משהו — תשמע בקולה".

ניסוסים

תיסון טעות

"האם על האשה החוזרת מחו"ל להביא מתנות לבני המשפחה?" היתה השאלה, שמילאה לפני שבועיים את המדור החדש "נימוס ונהוג" ביומון הארץ. התשובה הייתה: "אכזרית ביותר: 'זמן הצנע והמחסור במדינה עבר, ושוב אין צורך לחזור עם מתנות. יש כמובן, להוכיח תשומת-לב, וזאת תוכלי לעשות בכתיבת גלויות או מכתבים".

כעבור שבוע הופיע באותו מדור "תיקון טעות": "הכוונה היתה לידידים, ולא לי קרובים. לאחרונים עליך להביא תשורות". מה גרם לטעות האימומה הסבירה, השבוע, עדיין נרגשת, עורכת המדור, הנה בבלי, רעייתו כסופת-השיער של יצחק בבלי, ציר ישראל לשעבר בדרום-אפריקה: "ברגע ש'פתחתי את העתון וראיתי זאת, הייתי מזועזע. זעת, הוי, ריבונות-עולם, אמרתי לעצמי, זה יפגע במשפחות רבות! מה עשו לרשימי מה שלי? הלא כתבתי, לידידי-משפחה ולא לבני משפחה! עוד באותו יום קיבלתי טלפונים מידידים: חנה מה זה אתך, הם הנת ברצינות? מה יש לך נגד משפחה?" חנה בבלי מודה שהיא חשה או כי נטל האחיות רובץ רק על כתפיה: "אני, שהונכתי בפרס, ושהיו לי שתי מחנכות בצרפתית ובגרמנית, ושחמש שנים הייתי אשתו של ציר, לא יכולתי להרשות לעצמי להטעות את הציבור הרחב". האציר לות מחייבת. עוד באותו שבוע נשלח תיקון הטעות. וכך הוענקה מחדש, לאשה החוזרת מחוץ-לארץ, הזכות הלגיטימית לקנות מתנות למשפחה.

של החרמת כל העדויות העירוניות, נותר לה התפקיד האומלל להופיע אחת לשבוע במועצת העירייה, לנסות לחבל בהגשמת תכניות לבנין העיר, אותן תכננו אנשיה שלה במשך שנים. אך העיר ממשכה להתייחס, בעוד שלאופוזיציה טרם נמצא ממלא מקום מתאים. מפא"י לא למדה עדיין למלא אותו בהצלחה ועד אשר תלמד אותו, יעברו, כנראה, שנים רבות.

דת

רומן בהמשכים

לדעת רוב הציבור הדתי בארץ, קיים פתרון אחד ויחיד להתורו של יוסליה שוחמכר ולסיום הפרשה המעסיקה מזה שנתיים את כל אורחי המדינה וחוגים רבים בעולם: הבטחת אי-העמדתם לדין של המעורבים במעשה.

מתוך חרדה כי הדעה המגנה את המעשה עלולה להתחזק בקרב הרוב הדתי, שלחו השבוע נטוריקריתא את שר-החץ שלהם, הרב ישעיה שיינברג, למרכז בני ברק, לשכנע את תושביה החרדים. אם היו כאלה שקיפו לשמוע דברים לגופו של עניין, הרי שנתאכזבו. כי הרב, עושה גלימה בצבע ער-נמר, הצטמצם בדרשתו בעזל שנועה לר' נחמן שטרקס בלבד. "כל הסיפור התחיל, תסלחו לי", הסביר הרב, "כמו רומן בהמשכים. שטרקס לא רצה לתת לבתו להתחתן עם אלתר, אבל הוא היה בכל זאת בא לביתם ואכל ליד שולחנם".

"איפה זה נשמע?! זעק הרב הדור-הקדון, "במו עיני ראיתי כשהוציאו את שטרקס בפעם האחרונה לכלא. ורקו אותו על דצפת האמבולנס, הניחו עליו את הימיות ועליהן ישבו השוטרים. השוטרים? הקלגסיים! והרי הוא לא סטודנט שחתך בן אדם לשלוש חתיכות, אחרי שקיבל הנידון של מפ"ם בהשומר העירי!"

איפה אהרון כהן? לאחר שהציג ה-רב תרגומי מכתבים, אשר נשלחו, לדבריו, על-ידי משפחת שוחמכר לקרוביהם ברוסיה, בהם הם מבקשים לחזור לשם, סיכם את עיקר דעתו: "אם עוקקים לנו, יוסליה! ב'רחוב, הרי שרק בנו האשמה, אסור לנו להתבייש ולהודות שנחמץ שטרקס — המת' ענה בכלא במסירות-הנפש למען מטרה קדושה — אמנם עשה מעשה פשע. כמו מפ"ם", גם הם לא אמרו אף פעם שאהרוניציק כהן אמנם בגד במדינה, הם ליו אותו בכבוד לבית-המשפט ונשאו אותו על כפיים לבית הסוהר. בגלל זה אף אחד לא צועק להם ברחוב: איפה אהרון כהן?!"

משפט

שלישי לרפואה

לגבי תושבי שכונת קריית-שלום שכדורים תל-אביבי, האביב הוא עונת פרחים ופרח חום, לא אחת קורה שתושב המקום מציץ מחלון ביתו ומגלה כי עצי הפרי שבחצר עמוסים, מלבד פירות, גם כמה דרדקים הממלאים את כיסיהם מפריו.

ייתכן שחמתם של הדיירים לא היתה בוערת בהם כל כך, אלמלא היו החומסים שוברים בספסם או ענפי הצצים ומחבלים בנזעיהם. לא פעם התלוננו בעלי הגניות בפני הווי הנצרים, אך ההורים היו חסרי אונים.

טמירה אגב ריצה. תשבור לו את הידיים והרגליים, אמר פעם אחד ההורים למיכאל נפתלי, תושב שכון צבא הקבע במקום, אשר בא להתלונן לפניו על בנו. נפתלי קיבל עצה זו כפשוטה. כעבור כמה ימים, בשעות אחר-צהריים של יום השבת, גילה כארבעה נצרים תלויים על ענפי אחד העצים בגינתו, קוטפים מהפרי להנאתם. הוא פרץ מביתו, החל רודף אחר הנמלטים. עד מהרה השיג אחד מהם, ולאחר שהעניק לו סטירת-לחי מצלצלת אגב ריצה, המשיך לרדוף אחר היתר.

במנוסת הבהלה לא השגיח אחד הבורחים באבן היתה מוטלת בדרכו. הוא השתטח ארצה, נחבל בראשו. נפתלי נעצר לידו. בינתיים הגיע למקום שכן נוסף, בנימין לויין (32). מששמע את הצעקות הנוראות ה' בוקעות מהרחוב, חיתר על שנת אחר-צהר' ריים שלו ולמרות הפצרות אשתו, מיהר החוצה. הוא הציע לנפתלי לקרוא לרופא ול' חכות במקום, כדי למסור את כל הענין לטיפול המשטרה.

גם הוא באשמים. נפתלי התליט לש' מוע בעצת שכנו, שלח מישוה לקרוא ל' נידות. אלא שבינתיים נמצא גם שליח מצוה שהביא את הבשורה להורי הנער הפצוע. הם הגיעו בריצה, בלחית בן נוסף.

אותן לואלמות פרטיים בהם מותרת הופעה בשבת, קבע את אולם בית-הענס כמקום להרצאות תרבותיות בשבת.

מפא"י ניצלה את ההזדמנויות רדי ל' הוכיח את כניעתה של מפ"ם ללחץ הדת. אך הסברתה לא שיכנעה ועד מהרה פיאה מלחמת כרוזים חדשה את קירות העיר. **אחד במקום המישיה.** כאשר נכנסו אנשי הקואליציה למשרדיהם, גילו כמעט בכל מקום הונחה, ולעיתים אף בזבזנות כרוה. איש חרות, ישראל שילת, למשל, שקיבל לידו את תיק המנגנון בעירייה, עשה במהירות חישוב גס, לפיו היו לפחות 100 עובדים מיותרים מתוך 700 העובדים של עיריית באר-שבע.

בתקופה הקצרה של שלטון שילת במני גנון, עזבו את העירייה 12 עובדים כהיר פטרות או בפיטורים מרצון. אך כדי לנהוג הגינות בעובדים הרבים שהתקבלו לעבודה על-ידי אנשי מפא"י, החליטה העירייה להיע' ניק קביעות לכל העובדים הזמניים. אנשי מפא"י ניפחו עובדה זו, מיהרו להודיע ש' העירייה הגדילה את המנגנון ב-17 אחוזים — דבר המצוץ כולו מן האצבע.

צעדים בלתי מקובלים. נוסף לכל נסיונות החבלה וההפרעה בטחו אנשי מפא"י בקלף החזק ביותר שצויין נמצא בידם: כל פקידי העירייה הבכירים היו אנשי מפ" לגתם. גם אנשי הקואליציה ידעו זאת ונהגו בהם, לעת-עמה, בכפפות משי. אך משהגיעו מים עד נפש, החליטו אנשי מפא"י להפעיל גם קלף מסוכן זה.

הפקידים, שהורגלו תחת ידי טוביהו ה' נוקשה להיות נתונים תמיד בלחץ מתמיד, החלו לפתע להרגיש את עצמם ברווחה הולכת וגדלה תחת אנשי הקואליציה החד' שה' הם החלו לאחר לשיבות עם אנשי הנהלה, עיכבו בטענות שונות תוכניות חיר' גיות ונקטו חבלה ממשית על-ידי תכסיטי השתייה ועיקוב בתכנית שלא נראתה להם. כך הועלו בחזרוי חזרים האשמות כבדות על עיכוב תכניות סלילת הכבישים של ה' עיר העתיקה.

מצב זה גרם לכך שאיש הנהלת העירייה הדתי, שמואל פרנקל, התפרץ באחת הישי' בות כלפי הפקידים הבכירים, דוש מהם למלא את כל העבודה המוטלת עליהם ולתת תמורה מלאה למשכורתם. פקידי העירייה התכנסו להתייעצות, החליטו להודיע לראש העירייה שהם מנתקים כל מגע עם פרנקל, עד שזה יחזור מדבריו.

אך בעוד אנשי מפא"י משפשפים את ידי' הם בהנאה נוכח מצב הביש אליו נקלע ראש העיר, נפלו מבלי משים לפח אותו טמנו במו ידם. זריז העמיד את הפקידים הסר' בנים בפני הברירה: להתפטר ולקבל את מלוא הפיצויים, או לצאת לחופשה בתשלום עד בירור אצל מבקר המדינה — בינתיים ימונו להם מחליפים.

הפקידים המפא"יים נבהלו, חששו לתפי' סת מקומותיהם, דאגו למנוע אפשרות כו באמצעות ועד העובדים. פרנקל כתב מכתב משתמע לשתי פנים, בו הודיע שהוא חוזר בו מהטון, אינו חוזר בו מהבררים שאמר. הפקידים כתבו מכתב חוזר, הודיעו שהם רואים מכתב זה כהתנצלות, חוזרים בהם מניחוק היחסים.

תלמיד מופגר. במצב שנוצר כיום, מנו' תקת מפא"י מכל השפעה ממשית על בנין העיר. לאחר שניציגיה נקטו צעד חסר תקדים

נציג חרות שידת

יד לפה

אתם". הוא הבטיח זאת, בפנותו אליהם שלא יצטרפו אל השביתה הכללית, שהרי חלוקת מיזבוקים היא עניין של חיים ומות.

כמשך שלושה ימים נמנעו 500 השליחים מלהצטרף אל שביתת הברירה ההורים, הסבו לעצמם גינוי מפריי-שביתה. ביום הרביעי הפטיקו גם הם את עבודתם, נכללו במסגרת ההסכם לתשלום "תוספת מאמץ". על כן היה להם כל היסוד להאמין כי ה' דיבורים של מאמץ ותצי-מאמץ, אינם אלא פיטפטיסטרק.

הם לא לקחו בחשבון את הועד שנבחר על-ידם, לשמירה על האינטרסים שלהם. מבלי להודיע על כך מראש, וללא התייעצות עם העובדים, חתמו נציגי הועד על הסכם, בו הכירו כי השליחים מגיעה תוספת של 75 אגורות בלבד.

היתה זו חזרה על הטכסיס המקובל, כא' שר ועד-עובדים מוכר את האינטרסים של העובדים אותם הוא מייצג, כביכול, נכנע ללחץ ההסתדרות, שמטרתה העיקרית היא להגן על הממשלה מפני תביעות-שכר של העובדים.

גם כאן קרה מה שקרה במקרים דומים אחרים: העובדים התחשו לבגידת נציגיהם, הודיעו כי אינם מכירים בהסכם.

השוטרים לא נחפזו. ביום בו פרצה השביתה, נקראה מסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל-אביב, בה עמדו נציבי שירות המדינה ומנהלי הדואר להוקיע את השביתה כשביתה פראית, וכהפרה של "הסכם שנועה עם הנציגים המוסמכים".

שעה קלה לפני מועד התחלת מסיבת' העתונאים הופיעה נידת ליד המיברקה. ב' כניסה עמדו כמה עובדים, חילקו כרוזים. המשטרה עצרה שניים מהם: משיח שרב ועוד אחד. המעצר בא בשעה בלתי-נוחה לשותבים. כי קודם לכן הוחלט ששרב וחברו ילכו לבית סוקולוב, יסתרו באזני העתונאים את טעות דוברי הממשלה. מעצרו הכשיל את התוכנית.

השוטרים לא נראו נחפזים במיוחד. תחי' לה התעכבה הניידת במוסך המשטרה, ורק כעבור שעה הביאה את השניים לנפה ה' צפונית, שם נחקרו בעצלתים. בשעה שש שוחזרו. היה זה בדיק אחרי שנתיימה מסיבת העתונאים, וכבר לא היה באזני מי לסתור את האשמות מנהלי הדואר.

באר-שבע

אופוזיציה בלתי אחראית

לרגע אחד נדמה שהנסיון נכשל. הלחי' שות שעברו בכל העיר הפכו ללחץ מפלגתי מאורגן. מזכיר מפא"י, ראובן ברק, רומין אליו את ראש ציריית באר-שבע המפ"מי, זאב רוזיני, לשיחה פרטית. אנשי מפא"י עברו נציגי הדתיים לליברלים, כשהם מתרים בהם למהר ולהצטרף אליהם לקואלי' ציה, כל עוד מפא"י מסכימה לקבל אותם. נתקבל הרושם כאילו הכל מוכן להתמוט' סותה המהירה של קואליצית ניר, התאשר' גה הופעלה במדינה. אך למרבה הפתעתם ואכזבתם של אנשי מפא"י ושני גרזיהם במועצת העירייה, נחשל השבוע ניסיונם המעשי הראשון להפיל את הקואליציה ש' הורכבה על טהרת מתנגדי מפא"י.

פעולות לעם. התרחשויות באר-שבע הרגימה מה יקרה במדינה אם תורד מפא"י לאופוזיציה בכוח קואליציה כזו או אחרת. הריב בין ראש העירייה המפא"י היוצא, דוד טוביהו, לבין סגנו, יוצא עיראק ויד חכם, שגרם לסילוקה של מפא"י מהשלטון בבירת הדרום, לא שכן נממש במסתרים. אנשי מפא"י, שבנו את סינפם המקומי על בסיס של ערתיות ותועלתיות הניתנת מיד השולטים בעיר, הפסידו כל אפשרות להמ' שיד ולהעניק טובות הנאה להנשי חסדם החלו נוכחים בהתמוטטות מהירה של סינף המפלגה בעקבות הסילוק מהשלטון.

לחצה של מפא"י הופנה בראש ובראשו-נה לכתונה של מפ"ם. לאחר שבמשך שנת יים סירבה מפא"י לשתף את מפ"ם בכוא' ליציה החלה לפתע לפרוט על מיתר אהדות הפועלים. ללחון עליה במרכז יבסניף, לעד' בור לקואליציה פועלים עם מבלגות להס' תדרות. כדי להמחיש את דרישותיה ולהוכיח פעילות מנימיאלית, החלה לפתע מועצת' הפועלים של העיר, בה שלטת מפא"י, ל' גלות פעילות מזורלם, תבעה מידי שבוע מהעירייה את אולם בית-הענס להופעות אמנותיות.

בתחילה אישר זריזי הופעות מספר, למ' רות שידע על התנגדותם של הדתיים. אך משראה שמועצת הפועלים, כלומר מפא"י, ממשכה לדרוש את בית-הענס במגמה ל' סכסך בין מפ"ם לדתיים, החליט להפסיק את ההופעות האמנותיות במקום, העביר